

Joc Literari de Barcelona 2015

Il·lustració: **Francesc Rovira**

❖ Organitzen:

**Casa Amèrica Catalunya
Fundació Jordi Sierra i Fabra**

❖ Col·laboren:

**Ajuntament de Barcelona
Biblioteques de Barcelona
Fondo de Cultura Económica
Panamericana Editorial
Consulato General de Mèxic a Barcelona**

❖ Con el apoyo de

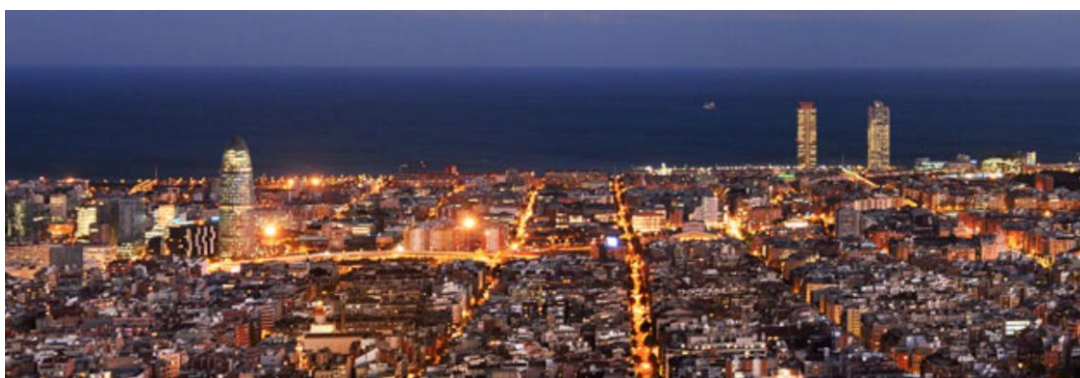
**Fundación Taller de Letras Jordi Sierra i Fabra
Alcaldía de Medellín**

Què és?

És un projecte de promoció de la lectura que pretén que els nens i nenes s'apropin a l'obra d'escriptors llatinoamericans de literatura infantil i juvenil contemporànea. La iniciativa es basa en el Joc Literari de Medellín (Colòmbia), impulsat per la Fundació Taller de Letras Jordi Sierra i Fabra i l'Ajuntament de la ciutat, i articulats dins del Plan Municipal de Lectura de Medellín. Una experiència sòlida i d'èxit que el 2015 assolirà la seva 23a edició.

Per què Barcelona?

La proposta de traslladar el Joc Literari de Medellín a Barcelona parteix de Casa Amèrica Catalunya el 2014 com a reconeixement de l'excel·lent trajectòria i vàlua d'aquest projecte en els processos de formació de lectors i la difusió de la literatura infantil i juvenil contemporània. El fet que l'any anterior obrís les seves portes el

Centre Cultural de la Fundació Jordi Sierra i Fabra de Barcelona va contribuir a elaborar un escenari òptim per impulsar la iniciativa.

Barcelona i Medellín estan agermanades des de l'any 2005 i la relació entre totes dues ciutats ha estat fructífera i satisfactòria des de llavors. El Joc Literari de Barcelona aprofundeix en aquesta estreta col·laboració cultural que inclou, entre altres, la creació el 2009 de la Càtedra Medellín-Barcelona per part de la Fundació Kreanta o la del Club de Lectura Internacional Barcelona Medellín dissenyat per Biblioteques de Barcelona amb la col·laboració de Casa Amèrica Catalunya.

Com s'articula?

S'han creat sis grups de lectors de 25 participants cadascun de quart (9-10 anys), cinquè (10-11 anys) i sisè (11-12 anys) de primària de les escoles Bon Pastor, Lluís Vives i Octavio Paz.

On es realitza?

El Joc Literari de Barcelona té lloc a diverses entitats culturals de la ciutat, vinculades a la promoció de la lectura i altres activitats per a nens i joves.

- Casa Amèrica Catalunya
- Fundació Jordi Sierra i Fabra
- Biblioteca Bon Pastor
- Biblioteca El Clot
- Món Llibre
- Escolas Bon Pastor, Lluís Vives i Octavio Paz

En aquests espais es realitzaran els tallers literaris (un per setmana), les trobades finals amb les escriptores convidades, tallers sobre promoció de la lectura per a bibliotecaris, mestres i dinamitzadors i trobades amb nens lectors.

Balance Juego Literario 2014

La primera edició del Joc Literari de Barcelona va tenir lloc entre els mesos de febrer, març i abril de 2014.

Es van realitzar un total de 54 tallers de promoció de la lectura a les seus de Casa

Amèrica Catalunya, la Fundació Jordi Sierra i Fabra, la Biblioteca Bon Pastor i l'escola Patronat Domènech.

Els escriptors convidats van ser Irene Vasco de Colòmbia i Joel Franz Rosell de Cuba i els tallers literaris els van fer els promotors de lectura Maite Roldán, Zulma Sierra i Rubén Martínez.

Els lectors, agrupats en grups de sis, es van enviar cartes entre ells amb l'objectiu d'intercanviar opinions sobre la vida i l'obra de l'escriptor a qui estaven llegint. Els mateixos autors van adreçar una carta als nens, manifestant la il·lusió que els produïa conèixer-se aviat. Com era d'esperar, la trobada final entre els lectors i els escriptors va estar tenyit d'emoció, alegria i complicitats.

Tant els escriptors, com els promotors, com els professors implicats van qualificar l'organització de les activitats i el resultat com a "excel·lents" i l'experiència com "molt positiva". Els nens van mostrar entusiasme des del primer moment i van manifestar el desig que "no acabés mai".

Aquesta bona acollida ha decidit a les entitats organitzadores a impulsar una segona edició del projecte.

Novedades 2015

En l'edició d'aquest any repeteixen l'experiència dues de les tres escoles participants el 2014: Lluís Vives (Sants) i Bon Pastor. La tercera escola

serà la Octavio Paz (Sant Andreu).

Les convidades aquest any són dues escriptores: la colombiana Pilar Lozano i la mexicana Vivian Mansour, totes dues amb una llarga i reconeguda trajectòria al camp de la literatura infantil i juvenil així com en la promoció de la lectura.

Els promotors de l'edició d'enguany són Zulma Sierra, Rubén Martínez i Carlos López.

Igual que en la primera edició hauran tallers literaris a les escoles, intercanvi de correspondència entre els escolars participants, tallers sobre promoció de la lectura per a professionals i un intercanvi cultural entre els nens de Barcelona i els de Medellín que també gaudeixen del Joc literari a l'altre costat de l'atlàntic.

Objectius

- Contribuir a formar lectors a partir d'activitats basades en la participació, el joc i la creació.
- Brindar elements teòrics i pràctics a mediadors de lectura per a la formació de lectors i escriptors.
- Possibilitar la trobada de nens, joves i adults amb reconeguts escriptors i il·lustradors de la literatura infantil i juvenil llatinoamericana.

- Afavorir l'intercanvi cultural entre tots els implicats en els Jocs Literaris de Barcelona i Medellín.
- Donar continuïtat i enriquir els programes d'intercanvi cultural que es desenvolupen des del 2005 entre Medellín i Barcelona com ciutats agermanades.

Estratègies

❖ Tallers literaris

Es realitzaran vuit tallers per grup, un per setmana, entre el 2 de febrero i el 10 d'abril de 2015, tres trobades finals amb les escriptores convidades la setmana del 13 al 17 d'abril i una darrera sessió de valoració amb els lectors, professors i promotors de lectura.

En els tallers es parlarà de la vida i obra de l'escriptora convidada mitjançant lectures en veu alta d'alguns dels seus contes, projecció d'imatges i àudios relacionats amb la temàtica dels relats o el país d'origen de l'autora. Es potenciarà el diàleg, l'intercanvi d'opinions, les exposicions i els exercicis d'escriptura. Realitzen els tallers professionals de la promoció de la lectura coneixedors de l'obra de les escriptores convidades.

❖ Tallers de formació

El Joc Literari proposa també xerrades i tallers de formació orientats a bibliotecaris, professors i promotors de lectura amb l'objectiu de transferir aprenentatges per part de les escriptores convidades. La colombiana Pilar Lozano i els mexicans Vivian Mansour i Carlos López protagonitzaran aquestes sessions al Centre Cultural de la Fundació Jordi Serra i Fabra i a casa Amèrica Catalunya.

❖ Intercambio de correspondencia

Els sis grups de lectors establiran un intercanvi de cartes per compartit i intercanviar opinions al voltant de la vida i l'obra de l'escriptora a qui estan llegint. Les autores convidades també enviaran una carta als seus lectors que ahora podran comunicar-se amb elles a través de les xarxes socials abans de la trobada final. I finalment imatges i paraules també viatjaran entre Colòmbia i Catalunya doncs els nens de Barcelona

intercanviaran escrits i videos amb els participants del joc literari en Medellín.

❖ Encuentro con los autores

Finalment, lectors i escriptores es coneixeran a les trobades que tindran lloc durant la tercera setmana d'abril. Serà el moment de dialogar amb les autores a qui han estat llegint, i amb les quals ja han interactuat, sobre els seus llibres, ofici i país i també serà l'ocasió de posar-li cara a aquest nou amic amb el qual cada nen s'ha estat cartejant.

Autors convidats 2015

VIVIAN MANSOUR MANZUR (Mèxic)

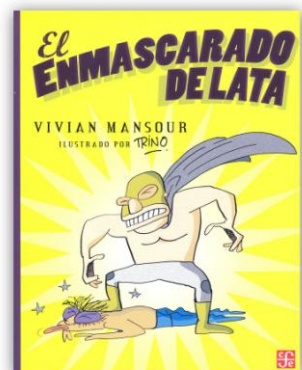
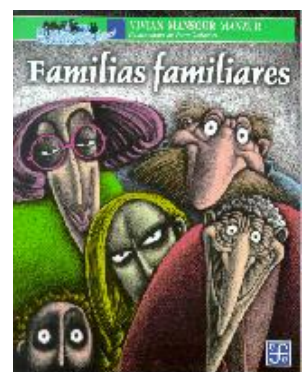
"Escribir para mí es como lanzarse al mar.

***No sabes qué va a pasar en tu trayecto: si vas a tener
aguas tranquilas en las cuales mecerte y encontrar viento
en popa o si vas a tener que luchar contra monstruos marinos
y saladas amenazas. Pero la travesía siempre vale la pena".***

Nascuda a Mèxic DF, va estudiar Ciències de la Comunicació. Després de guanyar el Premi "A la Orilla del Viento" 1997 de la Editorial Fondo de Cultura Económica amb el seu llibre *Familias familiares*, la seva tasca com a escriptora de literatura infantil no s'ha detingut. Té una obra extensa i la seva missió és simplement aconseguir que els nens gaudeixin amb aquells llibres que ella hagués somiat escriure quan era petita. Al marge de llibre guanyador, El Fondo de Cultura Económica ha publicat també *El peinado de la tía Chofi*, *iFuiste tú!*, *El enmascarado de lata*, *La mala del cuento* i *La excepción de la regla*.

També ha treballat a l'àrea creativa de diverses agències de publicitat i ha col·laborat en ràdio, televisió i premsa escrita. Ha estat jurat en múltiples concursos de conte infantil i ha impartit tallers i conferències vinculades a l'ofici d'escriure.

Altres contes de Vivian Mansour són *La vida útil de Pillo Polilla* y *Ladridos en el infinito* (editats per MacMilla-Castillo), *Libros imposibles* (Almadía), *Lotería de piratas* i *Había una vez cuentos de cabeza y al revés* (Ediciones El Naranjo). El seu títol més recent és *Los Cinco Guantes*, editat per Norma. L'estil de l'autora es caracteritza per un to àgil, allunyat de la solemnitat i per un gran sentit de l'humor, cosa que sens dubte ha contribuït a acostar-la als més petits. Als seus llibres mostra la realitat des de la perspectiva dels nens protagonistes i aconsegueix que realment parlin ells, sense "pèls a la llengua", sense res a ocultar, tal com el món es presenta davant els seus ulls, en especial la seva mirada als adults, tan estranys...

PILAR LOZANO (Colòmbia)

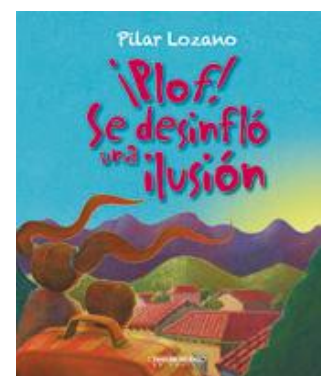
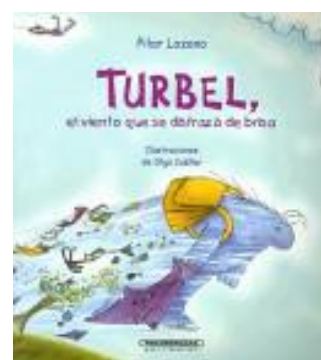
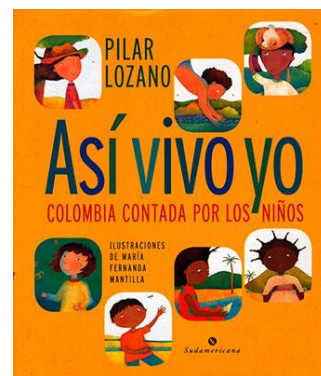
"El trabajo como periodista me desgasta, me endurece el alma y la literatura infantil me da la cuota de felicidad que necesito para lograr el equilibrio, para seguir enfrentando, sin perder la sonrisa, la vida en un país donde cada día es más difícil reír".

Nascuda a Colòmbia és periodista, escriptora de literatura infantil i promotora de lectura. Va començar la seva trajectòria professional el 1971, com reportera i cronista de premsa i televisió a mitjans colombians *El Tiempo* o *Caracol Radio*. Va treballar tres anys a *Deutsche Welle*, a Bonn (Alemanya) i va ser durant més de vint anys corresponent independent del diari *El País* (Espanya). La seva carrera periodística ha fructificat en cròniques, reportatges i llibres que li han proporcionat un gran reconeixement.

Les seves primeres publicacions literàries daten de 1987 i des de llavors no ha deixat d'escriure per al seu públic favorit, els nens. Entre els seus llibres destaquen *Socaire y el Capitán Loco* (Bogotá: Carlos Valencia Editores, 1987. Editorial Panamericana, 1996. Planeta Editorial 2003), *La estrella que le perdió el miedo a la noche* (Bogotá: Carlos Valencia Editores, 1987. Editorial Panamericana, 2000), *Turbel el viento que se disfrazó de brisa* (Editorial Panamericana 2001), *iPlof! se desinfló una ilusión* (Panamericana, 2010) i *Así vivo Yo* (Random House Mondadori, 2011). El seu darrer llibre és *Era como mi sombra* (en edició- SM).

Ha impartit tallers de creació literària i periodisme i ha exercit de promotora de lectura. També ha estat jurat a concursos de contes i cròniques a nivell nacional i regional així com de beques del Programa Nacional de Estímulos del Ministerio de Cultura de Colombia.

PROGRAMA DE ACTIVITATS

2n JOC LITERARI DE BARCELONA

FEBRER i MARÇ

Tallers literaris setmanals amb sis grups de lectors a les escoles Octavio Paz, Bon Pastor i Lluís Vives.

ABRIL

Dilluns 13 | 18:00H

Aquest conte té cap i cua inventem la resta

Trobada amb l'escriptora colombiana Pilar Ufanós

Activitat dirigida a nens de 8 a 12 anys

Lloc: Biblioteca El Clot

Dimarts 14 | 18:00H

Mites i estereotips de la literatura infantil i Literatura infantil i juvenil en la reconstrucció del teixit social.

Xerrades de Vivian Mansour i Pilar Lozano dirigida a públic professional

Lloc: Casa Amèrica Catalunya

Dimecres 15 | 10:00H

Trobo literari de Pilar Lozano amb els nens de 4^oA de l'escola Bon Pastor i amb els nens de 4° de l'escola Octavio Paz

Promotor de lectura: Rubén Martínez

Lloc: Biblioteca Bon Pastor

Dimecres 15 | 18:00H

Promoció de la lectura i noves tecnologies. Xerrada impartida per l'escriptor mexicà i promotor de lectura Carlos López

Activitat dirigida a públic professional

Lloc: Fundació Jordi Serra i Fabra

Dijous 16 | 10:00H

Trobo literari de Vivian Mansour amb els nens de 5º de l'escola Octavio Paz i amb els nens de 6º de l'escola Lluís Vives

Promotor de lectura: Carlos López

Lloc: Biblioteca El Clot

Divendres 17 | 10:00H

Trobo literari de Pilar Lozano amb els nens de 4º de l'escola Lluís Vives i amb els nens de 4ºB de l'escola Bon Pastor

Promotora de lectura: Zulma Serra

Lloc: Fundació Jordi Serra i Fabra

Dissabte 18 | 12:00H

Els pentinats de la tia Chofi i altres contes despentinats

Trobada amb l'escriptora mexicana Vivian Mansour

Activitat dirigida a nens de 8 a 12 anys

Lloc: Món Llibre. Taller 2 MACBA

LES XERRES

Mites, estereotips i estratègies entorn de la literatura infantil i juvenil. Per Vivian Mansour i Pilar Reyes

L'escriptora colombiana Pilar Lozano centrarà la seva intervenció en la literatura infantil i juvenil com una eina poderosa en la tasca de reconstruir un teixit social trencat per la violència. Per la seva banda la mexicana Vivian Mansour oferirà la seva particular visió sobre alguns mites i estereotips de la literatura infantil. Els prínceps sempre són rossos i valents? Les princeses sempre són les vulnerables? Sempre els forts li guanyaran als febles? Quins són els prejudicis que imperen en la creació de trames i personatges en la literatura.

Colòmbia ha sofert durant molts anys tot tipus de violències. En llocs apartats, on més dur ha copejat a la població l'accionar dels grups

armats, han sorgit propostes de promoció de lectura que busquen construir enmig de la destrucció i donar a nens i joves elements per somiar mons diferents i tornar a confiar en l'altre. Pilar Lozano exposarà tres experiències emblemàtiques que han permès reconstruir teixit social a partir de la literatura i on s'involucra a tota la comunitat i com usant la poesia , s'ha aconseguit atrapar al públic més difícil: els joves .

Promoció de Lectura i Noves Tecnologies.

Per Carlos López Aguirre

Aquesta xerrada ofereix una visió alternativa a la promoció de la lectura tradicional respectant el llibre, buscant nous camins a través de la tecnologia, donant una perspectiva diferent de les xarxes socials i encoratjant la lectura sense solemnitats. Tres idees fonamentals vertebraran aquesta xerrada: els llibres ja no poden ser els únics mitjans per promocionar la lectura enmig d'un món on les noves tecnologies i les xarxes socials s'han convertit en una eina quotidiana; no hi ha debat entre llegir en paper o pantalla, doncs tots dos formats conviuen i conviuran en un futur a causa de la diversitat de gustos i necessitats dels lectors; les noves tecnologies ofereixen noves capacitats lectores, el gran repte és encaminar-les, sobretot per els qui es dediquen a la promoció lectora, els quals en la seva gran majoria no són nadius digitals.

ORGANITZADORS I COL·LABORADORS

- **Casa Amèrica Catalunya**

Impulsora i coordinadora del Joc Literari a Barcelona. Creada el 1911 organitza i col·labora en actes i projectes per difondre i intercanviar coneixements entre els diferents països d'Amèrica Llatina i enfortir els llaços entre les comunitats llatinoamericana i catalana. Des de l'any 2009 desenvolupa activitats per divulgar la cultura llatinoamericana entre el públic escolar. L'entitat ha estat reconeguda amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i la Medalla d'Or al Mèrit Cívic de l'Ajuntament de Barcelona.

- **Fundació Jordi Sierra i Fabra**

Institució que patrocina el Joc Literari de Barcelona. Entitat privada, sense ànim de lucre, fundada i finançada per l'escriptor català Jordi Sierra i Fabra. El seu objectiu és fomentar el plaer de la lectura entre nens i joves com a vehicle essencial de formació. També ajuda a joves escriptors en l'inici de la seva carrera literària.

- **Fundación Taller de Letras Jordi Sierra i Fabra**

Entitat cultural amb seu a Medellín que té com a objectiu contribuir a la formació literària de nens i joves a través de programes de sensibilització, formació i investigació. Coordinadora del projecte a Medellín dona un suport fonamental a l'edició de Barcelona.

- **Municipi de Medellín – Subsecretaría de Lectura, Bibliotecas y Patrimonio**

Impulsor del Joc Literari, articulat al pla municipal de Lectura i Escriptura de la ciutat, desenvolupat de manera ininterrompuda des de 1992. L'alcaldia de Medellín aprova i dóna suport a la iniciativa de replicar l'experiència del Joc Literari a Barcelona.

- **Xarxa de Biblioteques de Barcelona**

L'Ajuntament de Barcelona posa a disposició del Joc Literari de la ciutat la seva xarxa de biblioteques públiques, com espai cultural propici per acollir les activitats del projecte.

- **Fondo de Cultura Económica**

El FCE és l'editorial més important de Mèxic i una de les més destacades d'Iberoamèrica. Fundada el 1934 amb l'objectiu inicial de proveir bibliografia en castellà als estudiants de la Escuela Nacional de Economía de la UNAM, posteriorment va expandir la seva tasca a altres àmbits, com la literatura infantil i juvenil.

- **Oficina de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament de Barcelona**

El consistori barceloní s'incorpora aquest any al Joc Literari, com a còmplice necessari, en el seu suport a les iniciatives culturals de la ciutat.

- **Panamericana Editorial**

Nascuda com una modesta llibreria l'any 1934 a Bogotà, és avui una empresa que agrupa 35 botigues a tot el territori colombià que

ofereixen un servei personalitzat al client i assessoria en la compra de llibres i productes derivats.

- **Consulat General de Mèxic a Barcelona**

Sempre atent a donar suport a iniciatives culturals, participa animat pel fet que una de les escriptores convidades i un dels promotors d'enguany són mexicans.

Organitzen:

Casa **Amèrica Catalunya**

Col·laboren:

Biblioteques de Barcelona

SRE

CONSULADO DE MÉXICO
EN BARCELONA

Amb el suport:

Alcaldía de Medellín

